

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री कर्म ढुण्डुप गुरुड ज्यूले
२०७९/०३/१० गते गाउँपालिकाको दशौँ गाउँ सभामा दिनुभएको
बजेट बक्तव्य

छार्का ताडसोड गाउँपालिका

डोल्पा, कर्णाली प्रदेश

बजेट बक्तव्य

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री कर्म ढुण्डुप गुरुङ ज्यूले २०७९/०३/१० गते गाउँपालिकाको दशौँ गाउँ सभामा दिनुभएको बजेट बक्तव्य ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,
सभाका सदस्यज्यूहरू,

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत अन्य राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरू ।
यस छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको दशौँ गाउँ सभामा आगामी आर्थिक वर्ष ०७९/०८० को लागि बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित ठानेको छु । स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात यस गाउँपालिकाको गाउँ सभाका लागि निर्वाचित भई आउनु भएका तपाईं सबै गाउँ सभाका सदस्यहरूलाई हार्दिक वधाई ज्ञापन गर्दै सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछु । सर्वप्रथम त प्रजातन्त्र प्राप्ति तथा लोकतन्त्रको लागि भएका विभिन्न ऐतिहासिक जनआन्दोलनहरूमा ज्यानको आहुती दिने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहीदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु । सहीदहरूको सपना पूरा गर्न तपाईं हामी सबैलाई प्रेरणा मिलोस्, यहि कामना समेत गर्न चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित यस छार्का ताडसोड गाउँपालिका प्राकृतिक श्रोत साधनले भरिपूर्ण रहेको छ । उपलब्ध साधन श्रोतको प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न सक्ने हो भने केहि वर्षहरूमा यस गाउँपालिकालाई एक समृद्ध र समुन्नत गाउँपालिका बनाउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू रहेका छन् । यसका लागि गाउँपालिका अन्तर्गत क्रियाशिल सम्पूर्ण राजनीतिक दल तथा आम सर्वसाधारण लगायत सबै सरोकारवालाहरूको ध्यान जान जरूरी रहेको कुरा यसै सभा मार्फत् अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

संविधानसभाबाट नेपालको संविधान जारी भै स्थानीय तहहरू स्थापना भई दोस्रो पटक स्थानिय तहको निर्वाचन पश्चात सबैको ध्यान स्थानीय तहहरूमा केन्द्रीत भई रहेको छ । राज्यको ठूलो लगानी अव स्थानीय तहहरूमा विनियोजित भएको छ । जनअपेक्षा पनि हवात्तै बढेको छ । यस परिस्थितिमा गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू अझै बढी जिम्मेवार र संवेदनशिल हुन जरूरी भएको छ ।

स्थानीय तहहरू संघैभरी संघीय सरकारको अनुदान रकममा मात्र भर परेर सबै जनअपेक्षा र आवश्यकता बमोजिमको विकास निर्माण गर्न सकिदैन । यसका लागि आन्तरिक श्रोतहरूको अभिवृद्धि अपरिहार्य हुन आउँछ । जनताको करबाट जनताकै विकास निर्माणलाई अगाडि बढाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि राजश्व संकलनका क्षेत्रहरू पहिचान गरी करका दायराहरूलाई समयसापेक्ष बढाउँदै लैजानु पर्ने जरूरी भएको छ । यसमा सबैको ध्यान जानेछ भन्ने मैले अपेक्षा गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अव म चालू आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यान्वयन भएका विकास निर्माणका योजना तथा कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त विवेचना गर्न चाहन्छु । ढुकोट खानेपानी, भेरीनदी तटबन्धन, पुंगा खानेपानी, फिलम खोला देखि धोल्जे सम्म घोरेटो बाटो निर्माण, पिम्री र ढुकोट पानी घट्ट निर्माण लगायतका योजनाहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् । कुनै योजनाहरू र कार्यक्रमहरू जनसहभागिता नहुँदा समयमा सम्पन्न गर्न कठिन छन् । योजना तथा कार्यक्रमहरू अपेक्षाकृत रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको कुरा यथार्थ हो । आउँदा दिनहरूमा यस्ता कमी कमजोरीहरूलाई न्यूनीकरण गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने अपरिहार्यता छ ।

मूलतः चालु आर्थिक वर्षको योजना कार्यान्वयनमा देहाय बमोजिमका व्यवधानहरू रहन गएः

- आर्थिक वर्षको अन्तिम महिनाहरूमा मात्र विकास निर्माणको काम शुरू हुनु,
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा दरबन्दी बमोजिमका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति नहुनु,
- प्राविधिक जनशक्तिको अभाव,
- कर्मचारीको अभावमा प्रभावकारी अनुगमन मूल्यांकन गर्न नसक्नु,
- आयोजना व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा उपभोक्ता समितिहरू संवेदनशील नहुनु, आदि ।

आउँदा दिनहरूमा उल्लिखित बमोजिमका कमीकमजोरीहरूको न्यूनीकरण गर्दै प्रभावकारी रूपमा आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको व्यवस्थापन गर्न जरूरी रहेको कुरा समेत यस गरिमामय सभामा पेश गर्न चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको लागि योजना तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्दा अपनाइएका मुख्य मुख्य विधिहरूको यहाँहरू समक्ष संक्षेपमा विवेचना गर्न चाहन्छु ।

नेपालको केन्द्रीकृत शासन व्यवस्थालाई संघीय शासन व्यवस्थामा रूपान्तरण गर्ने गरी नेपालको संविधान जारी भई लागू भएको हामीहरू सबैलाई विदितै छ । सोही शिलशिलामा स्थानीय तहहरूको निर्वाचन सम्पन्न भई सिंहदरबारको अधिकार स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण भईरहेको विद्यमान अवस्था छ । स्थानीय सरकारहरूको गठन पश्चात यहि आषाढ ३० भित्र स्थानीय सरकारहरूले आगामी आर्थिक वर्षका लागि नीति, योजना तथा कार्यक्रमरू आ-आफ्नो सभाबाट पारित गराउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि वस्तीस्तरबाट योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार भई वडा समितिहरूले ती योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकीकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पठाउने व्यवस्था मिलाइएको छ । सो कार्य पूर्व गाउँपालिकाले संघीय सरकारबाट यस गाउँपालिकालाई आगामी आ.व. को लागि सिलिङ उपलब्ध गराएको थियो । उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको राजश्व परामर्श समितिबाट करका दरहरू सहित आगामी आर्थिक वर्षका लागि आन्तरिक आयको प्रक्षेपण भएको छ । श्रोत अनुमान समितिको आन्तरिक आय प्रक्षेपण तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङको दायरामा रही गाउँपालिकाका अध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल सिलिङ निर्धारण गरेको छ । गाउँ कार्यपालिकामा बजेट निर्माणका लागि विभिन्न विषयगत समितिहरू तथा विषयगत क्षेत्र समूहहरूको गठन गरिएको छ । वडा स्तरबाट प्राथमिकीकरण गरि पठाएका योजनाहरूलाई कार्यपालिका अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरू तथा समूहहरूमा छलफल गरी गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट आगामी आर्थिक वर्षको लागि बजेट तर्जुमा गरी कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित भई छलफलका लागि आजको यस सभामा पेश गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को मुख्य योजना तथा कार्यक्रमहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- सबै वडामा मिनि ग्रीड सौर्य प्रणाली जडान गर्ने ।
- विशेष अनुदान तर्फ ठिमेर र कागकोट खानेपानी आयोजना ।
- समपूरक अनुदान तर्फ भेरी नदी तटबन्धन र छार्का तटबन्धन ।
- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था ।
- डोजर मर्मत, इन्धन ढुवानी र खरिद गर्ने ।
- सबै वडामा ईन्टरनेट जडान सहित व्यवस्थापन गर्ने ।
- न्यायिक समितिको व्यवस्थापन ।
- गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन ।
- कृषकको लागि आधुनिक बिउविजन वितरण ।
- पशुपालन गर्ने कृषकलाई पशु औषधी खरिद र वितरण ।
- एकिकृत घुम्ती सेवा सञ्चालन कार्यक्रम ।

- फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम ।
- महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम ।
- सबै घरधुरीलाई ग्याँस चुलो वितरण कार्यक्रम ।
- साझेदारी कार्यक्रम ।
- गाउँपालिकाले प्रयोग गरेको तेञ्जिङ नोर्गे आधारभूत विद्यालयको वाउण्डीवाल निर्माण ।
- समपुरक योजनाहरूको लागि समपुरक कोषको व्यवस्था ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ

- मुकोट देखि तेराङ सम्म रोड निर्माण योजना ।
- ढासुदेखि मलका सम्म रोड निर्माण योजना ।
- ढारुङ्चा देखि मलका सम्म रोड निर्माण योजना ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षका लागि योजना तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरूलाई यस सभा समक्ष पेश गर्न चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार गर्दा निम्नानुसार बमोजिमका आधारहरू लिइएको छ ।

- नेपालको संविधान
- चालू पन्ध्रौं योजना
- नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा गरेका निर्णयहरू
- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयले बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा जारी गरेका निर्देशिकाहरू तथा निर्णयहरू
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को प्रासांगिक विषयहरू

अध्यक्ष महोदय,

अब म यस गरिमामय सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लागि अनुमानित बजेट पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्षको लागि अनुमानित कूल बजेट रु. ३० करोड ९५ लाख ९१ हजार ७ सय ६८ आयव्यय हुने प्रारम्भिक अनुमान छ । जस मध्ये संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अन्तर्गत प्राप्त ७ करोड १६ लाख ५९, संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान तर्फ कूल ५ करोड ६६ लाख ६४, विशेष अनुदान रु ४ करोड, समपुरक अनुदान रु २ करोड २० लाख र आन्तरिक आयश्रोत तर्फ ८ लाख ५८ अनुमान गरिएको छ । राजस्व बाडफाँड तर्फ संघ रु ४ करोड ३७ लाख ९९ हजार प्रदेश वित्तीय समानीकरण तर्फ रु ३० लाख १२ हजार प्रदेश सरकारको समपुरक तर्फ रु १ करोड ५० लाख र विशेष तर्फ रु १ करोड अनुमान गरिएको छ । आन्तरिक आयश्रोतको प्रक्षेपणलाई सार्थक बनाउन सबै गाउँपालिकाबासीलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु । आन्तरिक आयश्रोत तर्फका करका दरहरू छुट्टै अनुसूचीमा प्रस्तुत गरेको छु ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि चालू खर्च तर्फ कूल ११ करोड ८८ लाख २ हजार प्रस्ताव गरेको छु । यस मध्येबाट गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको तलब भत्ता तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च लगायतको लागि रु ४ करोड ९ लाख ९९ हजार प्रस्ताव गरिएको छ । चालू खर्च तर्फ नै निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको लागि भत्ता र सुबिधा समेत प्रस्ताव गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा सबै उपभोक्ता समितिहरूको लागि तालिम उपलब्ध गराइने छ । जसबाट हालका दिनहरूमा देखिएको आयोजना व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्याूलको अन्त्य तथा भुक्तानी प्रकृत्यामा सबै उपभोक्ता समितिहरूलाई सहजता पैदा हुनेछ । आगामी आर्थिक वर्षमा सबै वडा कार्यालयहरूलाई सूचना मैत्री बनाइनेछ । सबै वडा

कार्यालयहरूमा इमेल इन्टरनेटको प्रबन्ध गरिनेछ । गाउँपालिकाको शैक्षिक, स्वास्थ्य, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत (खानी, जंगल, जडिबुटी तथा अन्य स्रोत) पूर्वाधार अन्तरगत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख सहितको स्रोत नक्शांकन (पालिका प्रोफाइल) तयार गरिनेछ । स्थानीय तहहरूबीचको अनुभव आदान प्रदान गर्नको लागि पदाधिकारीहरू समेत कार्यरत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन भ्रमणको अवसर प्रदान गरिनेछ । यसले गर्दा स्थानीय तहहरू बीचको हार्दिकता तथा सेवा प्रवाहमा समानता पैदा हुनेछ ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल पूँजीगत खर्च रु. १४ करोड ६० लाख १२ हजार प्रस्ताव गरिएको छ । विशेष अनुदान तर्फको रु ४ करोडमा ठिमेर खानेपानी र कागकोट खानेपानी आयोजनामा २।२ करोड विनियोजन गरिएको छ । समपूरक तर्फ रु २ करोड २० लाखमा भेरी नदी तटबन्ध र छार्का तटबन्ध रहेका छन् । स्थानीय तहहरूको कार्यान्वयन पश्चात जनताहरूमा धेरै अपेक्षाहरू बढेर आएका छन् । वस्ती बस्तीमा स्थानीय तहको अनुभूति पु-याउनु छ । त्यसैले आगामी आर्थिक वर्षका लागि हरेक वडाहरूमा रु. ५ लाख सम्मको श्रोत सुनिश्चितता गरी सबै छ वटा वडा कार्यालयको व्यवस्थापनका लागि रु ३० लाख प्रस्ताव गरिएको छ । जनताका सबै अपेक्षाहरूलाई एकै वर्षका सम्पूर्ण रूपमा संवोधन गर्न गठिन हुने भएकाले जनस्तरबाट छनौट भई आएका तर आगामी आर्थिक वर्षका लागि बजेट विनियोजन हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारमा सिफारिस साथ पठाउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

यस गाउँपालिका मुलतः कृषि प्रधान नै हो । कृषिमा र पशुपालनमा जति लगानी वढाउन सकिन्छ, उतीनै जनताले प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने मौका पाउँदछन् । आगामी आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिकाको कृषिमा आधुनिक बिउविजन खरिदको लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ । पशुपालनमा टेवा पुर्याउन रु १० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

। आगामी आर्थिक वर्षदेखि कागकोट र छार्का वजारमा व्यवस्थित साना शहर विकास योजना प्रारम्भ गरिनेछ । छार्का ताड-सोड गाउँपालिकाका सबै मुख्य वजारको फोहोर व्यवस्थापनको लागि रु ६ लाख बजेटको प्रबन्ध मिलाइएको छ ।

स्थानिय गौरवको आयोजनाको रूपमा मुस्ताङ्ग-छार्का-कागकोट करीडोरलाई राखिएको छ । छार्का ताड-सोड गाउँपालिकामा सोलार ग्रीडबाट बत्तीको व्यवस्था गर्न आगामी वर्षमा रु. १ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ समपूरक कोषमा हालका लागि रु. २ करोड प्रस्ताव गरिएको छ । सम्पूर्ण घरधुरीलाई ग्याँस र चुलो वितरण गर्ने कार्यक्रमको लागि रु. ७० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ मुकोट देखि तेराङ सम्म रोड निर्माण योजनाको लागि रु १५ लाख, ढासु देखि मलका सम्म रोड निर्माण योजनाको लागि रु १२ लाख र ढारुङ्चा देखि मलका सम्म रोड निर्माण योजना रु १८ लाख ७८ हजार गरि जम्मा रु ४५ लाख ७८ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकाको समग्र विकासमा टेवा पु-याउनको लागि यूवा लक्षित विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरू प्रस्ताव गरिएको छ । यूवा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याइने छ । महिला, दलीत, जनजाति, अल्पसंख्यक समुदाय तथा गरिव, किसानहरूको उत्थानका लागि कार्यक्रमहरू तय गरिएको छ ।

गाउँ सभाका अध्यक्ष महोदय,

गाउँपालिकाको सेवाप्रवाह तथा विकास निर्माणको गतिलाई छिटो छरितो र जनमुखी बनाउनको लागि कार्यालय व्यवस्थापन एक महत्वपूर्ण अवयव हो । आगामी आर्थिक वर्षको प्रारम्भ मै जनतालाई अनुभूति हुने प्रकारले सबै वडा कार्यालयहरूलाई व्यवस्थित बनाउने कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ । त्यसको लागि हरेक वडामा जनशक्ति सहित इन्टरनेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल पूँजीगत रकम रु. १४ करोड ६० लाख १२ हजार मध्ये सशर्त अनुदान तर्फ कूल रु ५ करोड १ लाख प्रस्ताव गरिएको छ । यस रकम मध्येबाट शिक्षा, स्वास्थ्य र पशुविकास मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न

कार्यक्रमहरूको प्रस्ताव गरिएको छ । यस शीर्षक अन्तर्गतको बजेट सशर्त अनुदान तर्फको भएको र सो सम्बन्धी प्रस्तावित कार्यक्रम अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त हुन आएकोले सोही प्रस्तावलाई हुबहु सभामा निर्णयार्थ पेश गरिएको छ । भौगोलिक विकटताका कारणले सेवा प्रवाह सहज रूपमा पुर्याउन कठिन भएकोले जनताको घरदैलोमा सेवा पुर्याउनको लागि एकिकृत घुम्ति सेवा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको छ । त्यसका लागि रु १० लाख विनियोजन गरिएको छ । जसबाट घरदैलोमा प्रत्यक्ष सेवा पाई सबै जनताले स्थानिय सरकारको प्रत्याभूत गर्ने छन् र स्थानिय सरकारले आफ्नो दायित्व र जिम्मेवारी पुरा गर्ने छ । न्याय सम्पादनमा सहजता गर्न र सहज तथा सरल रूपमा सेवा दिनको लागि न्यायिक समितिलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने हुन्छ त्यसको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छ । स्वास्थ्य सेवालार्ई गुणस्तरिय र प्रभावकारी बनाउनको लागि रु २० लाख विनियोजन गरिएको छ । विभिन्न निकाय र संस्थाहरूसँग साझेदारी गर्नको लागि साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत रु ६ लाख र लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको लागि रु ३३ लाख छुट्याएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको सफलता यिनीहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा भर पर्दछ । तसर्थ, प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी तथा व्यवस्थित कार्यान्वयनमा यस गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण राजनीतिक दल, नागरिक समाज, स्थानीय वृद्धिजिवी, गाउँपालिकाबासी सम्पूर्ण दाजुभाइ दिदीबहीनीहरूको उल्लेख्य सहयोग रहने छ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

अन्त्यमा,

बजेट तर्जुमाको दौरान अमूल्य सहयोग प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण टोलबस्तीबासी जनताहरू, वडा समितिका अध्यक्ष लगायत सदस्य ज्यूहरू, विभिन्न समितिहरूका सदस्य ज्यूहरू, विषय क्षेत्रगत समूहका सदस्यज्यूहरू, गाउँ कार्यपालिकाका सबै सदस्य ज्यूहरू लगायत महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शनका लागि श्रद्धेय गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

साथै, बजेट तर्जुमाको दौरान प्राविधिक तथा अन्य व्यवस्थापकीय सहयोग पु-याउनुहुने गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारी एवम् सामाजिक परिचालकहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद । जय छार्का ताङसोङ गाउँपालिका ।

प्रस्तुतकर्ता:

कर्म हुण्डुप गुरुङ

उपाध्यक्ष

छार्का ताङसोङ गाउँपालिका, कागकोट, डोल्पा ।

I. अनुसूची – १: कूल बजेट म्याट्रिक्स

आगामी आर्थिक वर्षको लागि बजेट म्याट्रिक्स			
			रु. हजारमा
आय तर्फ		व्यय तर्फ	
विवरण	रकम	विवरण	रकम
वित्तीय समानीकरण	७४६०००	चालू खर्च	११८८२०
सशर्त अनुदान	५६६०००	पूँजीगत -वडास्तरीय	
आन्तरिक आय	८०	पूँजीगत:गा.पा. स्तरीय	१४६०१२०
राजस्व बाँडफाड	४३८७९०	सशर्त खर्च: शिक्षा, स्वास्थ्य, पशुविकास	५०१०००
समपूरक अनुदान	२२००००		
विशेष अनुदान	४०००००		

II. अनुसूची -२: आगामी आ.व. का लागि करका दरहरू

आ.व. ०७९/८० मा छार्का ताडन्सोड गाउँपालिकामा लगाइने करका दरहरू

सि.नं.	व्यवसायको नाम र किसिम	आ.व.०७९/८० को प्रस्तावित दर रु.	कैफियत
१	व्यापारिकवस्तु		
	डिलरसिपसबै प्रकारका	१५००	
	दैनिकउपभोग्य सामान	५००	
	दैनिकउपभोग्य सामानको थोक विक्रेता	१५००	
	किराना पसलखुद्रा	८००	
	फलफूल तथा तरकारी पसल	५००	
	सूति, ऊनी, नाइनल कपडा पसल	५००	
	फेन्सी पसलसबै प्रकारका	१५००	
२	निर्माणव्यवसाय		
	गाउँपालिका क्षेत्रमा प्रधान कार्यालय भएकानिर्माण व्यवसायी		
	निर्माणव्यवसायी संघ		
	कवर्ग	९५००	
	खवर्ग	७५००	
	गवर्ग	६५००	
	घवर्ग	५५००	
३	उत्पादनमूलक उद्योग		
	मैनवत्ती उद्योग घरेलु	५००	
४	कृषि तथावनजन्य उद्योग		
	फर्निचरउद्योग	२०००	
	वंगुर पालन	१०००	
	भैंसी पालनव्यवसाय	५००	
	गाई पालनव्यवसाय	५००	
	वाख्रापालन व्यवसाय	१५००	

५	पर्यटनउद्योग		
	होटलमध्ययम	१५००	
	होटल सानो	१०००	
	अन्यस-साना चियाखाजा तथा खाना पसल	१०००	
	रेष्टुरेन्टएण्ड वार	१५००	
	लज	१५००	
	गजल/दोहोरी रेष्टुरेन्ट	२५००	
६	सेवाउद्योग		
	अपसेटप्रेस	२५००	
	लेटर प्रेस	१३००	
	चलचित्रभिडियो	१०००	
७	सञ्चारसेवा		
	निजी मोबाइल सेवा केन्द्र	१५००	
	फ्याक्स फोटोकपी तथा प्रिन्टिङ्	५००	
	मोवाइल फोनविक्री, मर्मत	१५००	
८	स्वास्थ्यसेवा		
	गैहसरकारी अस्पताल	३५००	
	सामुदायिकअस्पताल	३०००	
	निजीस्तरकाअस्पताल तथा रिसर्च सेन्टर	३००	
	नर्सिङ होम	३०००	
	ल्याव तथाक्लिनिक	२०००	
	होमियोप्याथीतथा प्राकृतिक चिकित्सा क्लिनिक	५००	
	औषधी पसलथोक	२५००	
	औषधी पसलखुद्रा	१५००	
	औषधी पसलआयुर्वेद	१०००	
	औषधी पसलपशुस्वास्थ्य	१०००	
	पशु पंक्षीदाना पसल	५००	
	जडी बुटीपसल	५००	
९	मर्मत संभार केन्द्र		
	रेडियोटिभी मर्मत केन्द्र	१४००	
	रेडियो तथाघडी मर्मत केन्द्र	१२००	

	घडी मर्मतकेन्द्र	१०००	
	प्रेसरकुकर, हिटर, टेलिफोन सेट, सिलाई मेशीन मर्मत	८००	
	कम्प्यूटर, विजुलीका सामान, क्यामेरा, रेडियो, टेलिभिजन, फर्निचिङ पसल	2400	
	फोटोकपी/कम्प्यूटर विक्री तथा मर्मत	2500	
	अन्यइलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स मर्मत	1400	
	अन्य सेवा		
१०	माथिको वर्गीकरणमा नपरेका विविध सेवा व्यवसाय तथा कारोबारहरू		
	कपडा जुत्ता पसल	1500	
	भाडा पसल:उच्च	2500	
	भाडा पसल:मध्यम	1500	
	भाडा पसल:साधारण	1000	
	चुरा पसल:टंकीमा राखेको	600	
	चुरा पसल	800	
	काठ तथा स्टिल फर्निचर पसल	2000	
	मेशीनरी पार्टपूजा	2500	
	हजाम पसल	1000	
	स्यानीटरी सामानको पसल	1500	
	प्लाष्टिकमेच कुर्सी तथा अन्य सामाग्रीको पसल	1000	
	ग्याँससिलिण्डर विक्रेता	1000	
	कोल्डड्रिङ्क्स पसल	1000	
	ऊन पसल	900	
	होजीयारीउद्योग उच्च	1400	
	होजीयारीउद्योग मध्यम	900	
	होजीयारीउद्योग साधारण	700	
	कस्मेटिकपसल उच्च	2500	
	कस्मेटिकपसल मध्यम	1500	
	कस्मेटिकपसल साधारण	1000	
	स्टेशनरीहोलसेल	3000	
	स्टेशनरीखुद्रा	1000	

चिया पसल	650
मिठाई पसल:मिष्ठान्न भण्डार	1500
म:म/रिष्टुराँ	1100
भोजनालय	1500
अन्य पसल तथा स-साना पाउरोटी दालमोट, मसला, मैनवत्ती जस्ता घरेलु उद्योग	1000
डाला, नाङ्ला पसल	800
दाना तथा आलु/प्याज थोक विक्री पसल	1500
सोलार पावर सप्लायर्स	2000
खेलौना तथा उपहार सामग्री पसल	1000
मदिराजन्य पसल	2000
पेपर हेण्डीक्राफ्ट सम्बन्धी पसल	800
जडिबुटीपसल	800
पाँच वा सो भन्दा बढी व्यवसाय रहेको प्रा.लि.	5000
अन्यप्रकारका प्रा.लि.	3500
दुई देखि ४वटा व्यवसाय भएको प्रा.लि.	3500
फ्याक्स तथा प्रिन्टर सेवा	1500
प्लास्टिकमेच कुर्ची पसल	1500
प्लाष्टिकअन्य पसल	1000
चाउमिनउद्योग	800
अन्य पसल	800

पुनश्च:उपरोक्तानुसारको व्यवस्था आ.व. ०७९/८०देखि लागू हुनेछ र उल्लिखित विभिन्न व्यवसायहरूको गाउँपालिकामा पहिलो पटक दर्ता गर्दा प्रमाणपत्र दस्तुर वापत रु.१०००/- थप लाग्ने छ ।

१४ पटके बजार तथा हाट बजार कर:

सि.नं.	व्यवसाय	आ.व.०७९/८०का प्रस्तावित दरहरू
१	फेन्सीपसल/ प्रति पसल	450
२	ठेका भाँडाप्रति पसल	300
३	माटोकोभाँडा पसल/ प्रति पसल	100
४	प्रोभिजनलप्रति पसल	250

५	मादल प्रतिपसल	200	
६	औजार भाँडाप्रति पसल	125	
७	सून चाँदीप्रति पसल	500	
८	चियानास्ता प्रति पसल	150	
९	डालानाङ्ला प्रति पसल	200	
१०	चुरापोतेप्रति पसल	200	
११	जिरा मसला प्रति पसल	400	
१२	जडिबुटी प्रति पसल	200	
१३	अन्य पसल हेरेर	100-300	

१६

मनोरञ्जन कर:

सि.नं.	मनोरञ्जन साधन	आ.व.०७९/८० को प्रस्तावित दर	
१	सिनेमाहल,भिडियो हल, साँस्कृतिक प्रदर्शन स्थल, थिएटर संगीत तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा	10	
२	जादु, सर्कस, चटक आदिमा प्रतिदिन	500	
३	व्यवसायिक भिडियो कर	250	

१८ घरवहाल कर:

घरधनीले लगाउने बहाल रकमको १० प्रतिशतले हुन आउने रकम ।

१९. विज्ञापन कर:

१. गाउँपालिकाक्षेत्रभित्र राखिने विभिन्न व्यापारिक विज्ञापन बोर्डहरूमा प्रति स्क्वायर फिटरू. ५० हुन आउने रकम कर लगाउने ।

२. व्यवसायिक व्यानर प्रति हप्ता: रू. ५०

२०. मालपोत कर

तीन रोपनीसम्मको न्यूनतम रू. १०० र त्यसपछिको जग्गाको प्रति रोपनी निम्नानुसार थप दस्तुर ल अब्बल दोयम र सीम जग्गा प्रति रोपनी थप रू. २५

चाहार को प्रति रोपनी थप रू ५

२१. पटके व्यवसाय कर:

गा.पा.क्षेत्रभिन्न विक्री वितरणको लागि ल्याउने र घुम्ती पसल राख्ने देहायका व्यवसायहरूका लागि निम्नानुसारका दरले पटके व्यवसाय कर लगाउने

१. भैंसी, राँगा,प्रति गोटा प्रति पटक रू.	25
२. खसी, बोका, प्रति गोटा प्रति पटक रू.	10
३. हाँस कुखुरा: चल्ला बाहेकप्रति गोटा प्रति पटक रू	5
४. घुम्ती व्यवसाय: फेन्सी	100
५. घुम्ती व्यवसाय: अन्य	100

२२. एकीकृत सम्पत्ति कर:

एकीकृत सम्पत्ति कर कानूनबनाएर प्रारम्भ गरिनेछ ।

२३. नक्सापास दस्तुर:

यस गा.पा.क्षेत्रभिन्न निर्माण हुने आधुनिक घरहरूको लागि निम्नानुसारको नक्सापास दस्तुर लाग्नेछ ।

१ नक्सापास निवेदन फारामको रू.	200
२ भुईँ तला र पहिलो तलामाप्रति वर्ग फिट	5
३ दोश्रो तलामा प्रति वर्गफिट	7
४ तेश्रो सोभन्दा माथि प्रति वर्ग फिट	8

अस्थाई र छाप्रो निर्माण गर्दा अस्थाई नक्सा पास पेश गर्नु पर्नेछ। ५०० वर्ग फिटसम्मका छाप्रोको लागि निर्माण दस्तुर रू. १००० र ५०० वर्ग फिटभन्दा वढी भएका छाप्रोको वढी हुन आउने प्रति वर्ग फिट रू. 2 का दरले लिने । कुनैकित्तामा एक भन्दा वढी छाप्रो बनाउने पर्ने भएमा सबै छाप्रोको नक्सा पेश गरीसोही बमोजिम दस्तुर लाग्नेछ ।

III. अनुसूची - ३ : सिफारिस दस्तुर

सि.नं.	सिफारिसको विवरण	आ.व.०७९/८० को प्रस्तावित दर
१	वंशजकोनागरिकता सिफारिस: निवेदन दस्तुर समेत	२००
२	जन्मकोआधारमा गरिने नागरिकता सिफारिस	५००
३	अंगिकृतनागरिकता सिफारिस	५००
४	नागरिकताकोप्रतिलिपी सिफारिस	३००
५	नागरिकताको संशोधन सिफारिस	३००
६	नाता प्रमाणित नेपाली	३००
७	नाता प्रमाणित अंग्रेजी	५००
८	नाम संशोधन, नाम छुट तथा दुई नाम एकै सिफारिस	३००
९	जन्ममितिप्रमाणित नेपाली	३००
१०	स्थाई वा अस्थाई बसोवास सम्बन्धी सिफारिस	५००
११	नामथरजन्ममिति संशोधन सिफारिस	५००
१३	घरजग्गा नामसारी सिफारिस	५००
१४	सम्बन्ध विच्छेद भएको सिफारिस	५००
१५	फुकुवा सिफारिस	३००
१६	अन्य सिफारिस	५००
१७	हकवाला संरक्षक सिफारिस	३००
१८	अविवाहितप्रमाणिकरण सिफारिस	५००
१९	नक्कलप्रमाणित दस्तुर: मालपोत रसीद समेत	१००
२०	व्यवसायदर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल	२००
२१	व्यवसायदर्ता लगत कट्टाको सिफारिस	२००
२२	घरनक्सानामसारी	४००
२३	घर निर्माणसम्पन्न सिफारिस: आरसिसी	१०००
२४	घर निर्माणसम्पन्न सिफारिस: कच्ची	५००
२५	निजीक्षेत्रमा रुख कटान सिफारिस	३००

२६	मिलापत्रदस्तुर		३००
२७	नावालकपरिचयपत्र सिफारिस		३००
२८	व्यक्तिगतघटना दर्ता ३५ दिनसम्म	निःशुल्क	
२९	व्यक्तिगतघटना दर्ता ३५ दिन पछि		४००
३०	दलित,जनजाति,आदिवासी सिफारिस		३००
३१	कर क्लियरसिफारिस: नेपाली		३००
३२	पारिवारिकविवरण सिफारिस		३००
३३	खानेपानीजडान सम्बन्धी सिफारिस		३००
३४	उद्योगदर्ताको लागि सिफारिस		
	क. साना		५००
	ख. मझौला		१०००
	ग. ठूला		१५००
३५	निजीविद्यालय सञ्चालन तथा कक्षा थप अनुमतिको सिफारिस		
	क. वालविकास केन्द्र सञ्चालन अनुमति		१०००
	ख. आधारभूतविद्यालय		१२००
	ग. मा.वि.		१५००
	घ. स्नातक/स्नातकोत्तर		२०००
३६	सामुदायिकविद्यालय सञ्चालन तथा कक्षा थप सम्बन्धी सिफारिस		
	क. वालविकास केन्द्र सञ्चालन अनुमति		५००
	ख. आधारभूतविद्यालय		७००
	ग. मा.वि.		१०००
	घ. स्नातक/स्नातकोत्तर		१२००
३७	अंग्रेजीभाषामा गरिने प्रति सिफारिस दस्तुर		५००
३८	चारकिल्लाप्रमाणित		३००
३९	ग्रामिणक्षेत्रमा घरबाटो सिफारिस		३००
४०	शहरीक्षेत्रमा घरबाटो सिफारिस		५००
४१	संस्थादर्ता सिफारिस		५००
४२	घर ढलानगर्दा वाटो प्रयोग सम्बन्धी सिफारिस		३००

४३	माथिउल्लेख भएका बाहेक सबै प्रकारका सिफारिस	३००
४४	नक्शाप्रमाणित	१०००
४५	भवननिर्माण अनुमतिपत्रको प्रतिलिपी	५००
४६	व्यवसायदर्ता सिफारिस	५००
४७	मुचुल्काप्रमाणित	३००
४८	गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूको परिचयपत्रसम्बन्धी, आर्थिक अवस्था कमजोर भई निःशुल्क उपचार सम्बन्धीसिफारिस तथा प्राकृतिक प्रकोप सम्बन्धी सिफारिसहरूमा सिफारिस दस्तुर छुट दिईनेछ।	